

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

15 лютого 2023 року

Київ

№ 8

Про внесення змін до постанови
Правління Національного банку України
від 06 березня 2022 року № 39

Відповідно до статей 7, 15, 55¹ Закону України “Про Національний банк України”, статей 19, 21, 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статті 9 Закону України “Про правовий режим воєнного стану”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни”, з метою забезпечення безпеки та фінансової стабільності фінансової системи, запобігання кризовим явищам у період запровадження воєнного стану в Україні Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39 “Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації” (зі змінами) такі зміни:

1) постанову після пункту 1¹ доповнити трьома новими пунктами 1²–1⁴ такого змісту:

“1². Вимоги пункту 19 цієї постанови поширюються на осіб, які подають до Національного банку документи в межах процедур, визначених нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови.

1³. Положення підпунктів 1, 3–5 пункту 2, абзаців першого та третього пункту 20 цієї постанови не застосовуються до осіб, зазначених у пункті 1 цієї постанови, які після набрання чинності Законом України від 27 липня 2022 року № 2463-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні” (далі – Закон) змінили своє місцезнаходження і їхнім новим місцезнаходженням стали населені пункти територіальних громад, включені до:

1) переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), що формується в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (далі – Перелік 1), – під час дії Переліку 1; або

2) пункту 2 розділу I “Території активних бойових дій” та розділу II “Тимчасово окуповані Російською Федерацією території України” Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004 (зі змінами), за умови, що стосовно відповідного населеного пункту не визначено дати завершення бойових дій/дати завершення тимчасової окупації (далі – Перелік 2).

1⁴. Положення пункту 1³ цієї постанови не поширюються на осіб, зазначених у пункті 1 цієї постанови, які до дати включення відповідного населеного пункту територіальної громади до Переліку 1 та/або Переліку 2 змінили місцезнаходження.”;

2) у пункті 2:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) неподання, несвоєчасне подання звітності, установлені Правилами складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 25 листопада 2021 року № 123 (далі – Правила № 123), а також іншої інформації та/або документів, яку/які станом на день набрання чинності Законом ці особи зобов'язані були подати до Національного банку відповідно до вимог, установлених законодавством України, включаючи подання інформації та/або документів на запит або вимогу Національного банку, строк подання якої/яких не сплинув на дату набрання чинності Законом, за умови, що такі порушення усунені протягом 60 календарних днів із дня набрання чинності Законом або допущені особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, включені до Переліку 1 та/або Переліку 2, у період перебування територіальної громади в Переліку 1 та/або Переліку 2 та протягом трьох місяців після її виключення з Переліку 1 та/або Переліку 2;”;

у підпункті 3 слово “Переліку” замінити словами та цифрами “Переліку 1 та/або Переліку 2”;

підпункти 4, 5 викласти в такій редакції:

“4) порушення вимог щодо подання до Національного банку документів та інформації, визначених постановою Правління Національного банку України від 24 грудня 2021 року № 153 “Про затвердження Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг” (зі змінами) (далі – Постанова № 153), постановою Правління Національного банку України від 12 серпня 2022 року № 177 “Про особливості застосування процедур реєстрації та ліцензування учасників ринку небанківських фінансових послуг у період дії воєнного стану та внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39” (зі змінами) (далі – Постанова № 177), Положенням про ліцензування та реєстрацію, за умови, що такі порушення допущені:

до 17 серпня 2022 року та усунені протягом 60 календарних днів із цієї дати; після 17 серпня 2022 року особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, включені до Переліку 1 та/або Переліку 2, у період перебування територіальної громади в Переліку 1 та/або Переліку 2 та протягом трьох місяців після її виключення з Переліку 1 та/або Переліку 2;

станом на день набрання чинності Законом України від 04 листопада 2022 року № 2736-ІХ “Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту фінансової системи України від дій держави, що здійснює збройну агресію проти України, та адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) і вимог Директиви ЄС 2018/843” (далі – Закон про захист фінансової системи) особами, зазначеними в пункті 1 цієї постанови, які після набрання чинності Законом змінили своє місцезнаходження і їхнім новим місцезнаходженням стали населені пункти територіальних громад, включені до Переліку 1 та/або Переліку 2 (далі – особи, які змінили своє місцезнаходження), та усунені ними протягом 60 календарних днів із дня набрання чинності Законом про захист фінансової системи;

5) порушення вимог щодо подання до Національного банку документів та інформації, визначених нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови [крім Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 09 серпня 2002 року № 297, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2002 року за № 712/7000 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 137) (зі змінами) (далі – Положення № 297)], за умови, що такі порушення допущені:

до 17 серпня 2022 року та усунені протягом 60 календарних днів із цієї дати; після 17 серпня 2022 року особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, включені до Переліку 1 та/або Переліку 2, у період перебування територіальної громади в Переліку 1 та/або Переліку 2 та протягом трьох місяців після її виключення з Переліку 1 та/або Переліку 2;

станом на день набрання чинності Законом про захист фінансової системи особами, які змінили своє місцезнаходження, та усунені ними протягом 60 календарних днів із дня набрання чинності Законом про захист фінансової системи;”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“б) неподання звітності, установленної Правилами № 123, а також іншої інформації та/або документів, яку/які станом на день набрання чинності Законом про захист фінансової системи особи, які змінили своє місцезнаходження, зобов’язані були подати до Національного банку відповідно до вимог, установлених законодавством України, включаючи подання інформації та/або документів на запит або вимогу Національного банку, строк подання якої/яких не сплинув станом на день набрання чинності Законом про захист фінансової системи, за умови, що такі порушення допущені особами, які змінили своє місцезнаходження, та усунені ними протягом 60 календарних днів із дня набрання чинності Законом про захист фінансової системи.”;

3) постанову після пункту 2 доповнити новим пунктом 2¹ такого змісту:

“2¹. Національний банк не складає документа, в якому зафіксовано правопорушення, у разі неподання чи несвоєчасного подання звітності, інформації чи документів, визначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 2 цієї постанови, особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, уключені до Переліку 1 та/або Переліку 2 (крім осіб, які змінили своє місцезнаходження).”;

4) пункт 3 після слова “Україні” доповнити словами “не складає документа, в якому зафіксовано правопорушення, та”;

5) пункти 3¹, 3² викласти в такій редакції:

“3¹. Національний банк протягом дії цієї постанови за порушення обов’язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, ризиковості операцій страховика, установлених Положенням № 850, не складає документа, в якому зафіксовано правопорушення, та не застосовує заходів впливу за такі порушення, якщо порушення спричинене:

1) виключенням з прийнятних активів нерухомого майна, придбаного до 24 лютого 2022 року та втраченого, пошкодженого або знищеного внаслідок негативного впливу військової агресії Російської Федерації проти України та/або розташованого на території населених пунктів територіальних громад, уключених до Переліку 1 та/або Переліку 2; та/або

2) зміною справедливої вартості облігацій внутрішньої державної позики та облігацій зовнішньої державної позики, що належать страховикові, за умови, що право власності страховика на такі облігації підтверджено документально

відповідно до законодавства України, а також зміною справедливої вартості дебіторської заборгованості за нарахованими відсотками за такими облігаціями.

3². Визначити такі особливості застосування страховиками Положення № 850 протягом дії цієї постанови:

1) до нормативу ризиковості операцій страховика включаються прийнятні активи у вигляді грошових коштів на поточних рахунках, банківських вкладів (депозитів) та коштів на рахунках умовного зберігання (ескроу) у загальному розмірі разом не більше 90 відсотків страхових резервів (за винятком коштів у розмірі резерву заявлених, але не врегульованих збитків, або резерву заявлених, але не виплачених збитків), із них банківські вклади (депозити) у банківських металах – не більше 15 відсотків страхових резервів;

2) до нормативу ризиковості операцій страховика включаються прийнятні активи, зазначені в підпункті 1 пункту 3² цієї постанови, розміщені в одному банку, у розмірі не більше 30 відсотків страхових резервів;

3) до нормативу ризиковості операцій страховика включаються в повному обсязі прийнятні активи, зазначені в підпункті 1 пункту 3² цієї постанови, якими представлені кошти резерву заявлених, але не врегульованих збитків, або кошти резерву заявлених, але не виплачених збитків;

4) із 31 березня 2023 року розрахунок активів, включаючи відстрочені аквізиційні витрати, та зобов'язань, включаючи страхові резерви, для визначення нормативного обсягу активів та величини прийнятних активів із метою дотримання нормативів платоспроможності та достатності капіталу, платоспроможності та достатності капіталу власника істотної участі, ризиковості операцій, якості активів здійснюється відповідно до реєстру показників звітності учасників ринку небанківських фінансових послуг, установлених Правилами № 123.

Страховик для застосування абзацу першого підпункту 4 пункту 3² цієї постанови для визначення нормативного обсягу активів визначає:

зобов'язання, крім страхових резервів, відстрочені аквізиційні витрати – за показниками звітності, встановленими в реєстрі показників (основні складові) у рядках 1–100 додатка 1 до Правил № 123;

страхові резерви – за показниками звітності, встановленими в реєстрі показників (основні складові) у рядках 1068–1078 додатка 1 до Правил № 123.

Страховик для застосування абзацу першого підпункту 4 пункту 3² цієї постанови для визначення величини прийнятних активів використовує показники звітності, встановлені в реєстрі показників (основні складові) у рядках 1176–1205 додатка 1 до Правил № 123;

5) із 30 червня 2023 року для страховика, що здійснює страхування життя, до нормативу платоспроможності та достатності капіталу та нормативу ризиковості операцій страховика включаються прийнятні активи у вигляді нерухомого майна, якщо таким нерухомим майном відповідно до Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” є:

житлові будинки, будівлі, споруди, а також їх окремі частини, квартири, житлові і нежитлові приміщення, щодо яких страховиком здійснено державну реєстрацію прав власності на таке нерухоме майно відповідно до законодавства України;

земельні ділянки, щодо яких страховиком здійснено державну реєстрацію прав власності на таке нерухоме майно відповідно до законодавства України, на яких розташовані (розміщені) житлові будинки, будівлі, споруди, а також їх окремі частини, квартири, житлові і нежитлові приміщення, які використовуються страховиком під час здійснення діяльності, визначеної частиною п’ятнадцятою статті 2 Закону України “Про страхування”;

б) із 30 червня 2023 року для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя, до нормативу платоспроможності та достатності капіталу і нормативу ризиковості операцій страховика включаються прийнятні активи у вигляді нерухомого майна, якщо таким нерухомим майном є:

будівлі та споруди (крім тих, що належать до житлових), а також їх окремі частини, нежитлові приміщення, щодо яких страховиком здійснено державну реєстрацію прав власності на таке нерухоме майно відповідно до законодавства України;

земельні ділянки, щодо яких страховиком здійснено державну реєстрацію прав власності на таке нерухоме майно відповідно до законодавства України, на яких розташовані (розміщені) будівлі та споруди (крім тих, що належать до житлових), а також їх окремі частини, нежитлові приміщення, які використовуються страховиком під час здійснення діяльності, визначеної частиною п’ятнадцятою статті 2 Закону України “Про страхування”;

7) із 30 червня 2023 року активи, що зареєстровані та/або перебувають у населених пунктах територіальних громад, включених до Переліку 2, не включаються страховиком до суми прийнятних активів.”;

б) підпункт 1 пункту 4 після слів та цифр “(далі – Положення № 1840)” доповнити словами “, за умови, що такі порушення спричинені негативним впливом військової агресії Російської Федерації проти України на діяльність кредитної спілки”;

7) у пункті 11¹ слова “перед клієнтами” виключити;

8) в абзаці першому пункту 19 слово та цифри “та 1¹” замінити словом та цифрами “, 1¹ та 1²”;

9) в абзаці першому пункту 19¹ слова “воєнного стану в Україні” замінити словами “цієї постанови”;

10) у пункті 19²:

в абзаці першому слова “воєнного стану в Україні” замінити словами “цієї постанови”;

підпункт 5 після слова та цифр “Положення № 30” доповнити словами та цифрами “/наявності обставин, що можуть свідчити про недотримання надавачем фінансових послуг вимог щодо структури власності надавача фінансових послуг, визначених у Положенні № 30”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“11) Національний банк має право відкласти прийняття рішення, визначеного в пункті 52 розділу VII Положення № 30, у разі здійснення повної перевірки структури власності надавача фінансових послуг, визначеної в пункті 42 розділу V Положення № 30/наявності обставин, що можуть свідчити про недотримання надавачем фінансових послуг вимог щодо структури власності надавача фінансових послуг, визначених у Положенні № 30 [без прийняття рішення повідомляє надавача фінансових послуг у письмовій формі керівник структурного підрозділу Національного банку, відповідального за ліцензування надавачів фінансових послуг, його заступник, керівник підрозділу в складі зазначеного структурного підрозділу Національного банку, його заступник або особи, які виконують їхні обов’язки (далі – Керівник із ліцензування)].”;

11) пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Особи, зазначені в пункті 1 цієї постанови, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, включені до Переліку 1 та/або Переліку 2, їх власники істотної участі в разі виникнення до 24 лютого 2022 року та в період дії воєнного стану в Україні підстав для подання інформації та документів, визначених Положенням про ліцензування та реєстрацію, Положенням № 30, а також нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови, крім Положення № 297, подають відповідну інформацію та документи протягом 90 календарних днів після їх виключення з Переліку 1 та/або Переліку 2.

Особи, зазначені в пункті 1 цієї постанови, їх власники істотної участі в разі виникнення до 17 серпня 2022 року підстав для подання інформації та документів, визначених Положенням про ліцензування та реєстрацію, а також нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови, крім Положення № 297, зобов’язані подати таку інформацію та документи протягом 60 календарних днів із 17 серпня 2022 року (не поширюється на осіб, які подавали відповідну інформацію та документи до Національного банку).

Особи, зазначені в пункті 1 цієї постанови, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, включені до Переліку 1 та/або

Переліку 2, подають дані звітності, визначені Правилами № 123, а також іншу інформацію та/або документи, яку/які ці особи зобов'язані були подати до Національного банку відповідно до вимог, установлених законодавством України, включаючи подання інформації та/або документів на запит або вимогу Національного банку за весь період неподання звітності, інформації та документів, протягом 90 календарних днів після виключення таких населених пунктів територіальних громад із Переліку 1 та/або Переліку 2.

Особи, які змінили своє місцезнаходження, у разі виникнення до 19 листопада 2022 року підстав для подання інформації та документів, визначених Положенням про ліцензування та реєстрацію, а також нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови, крім Положення № 297, зобов'язані подати таку інформацію та документи протягом строку, визначеного в підпункті 6 пункту 1 Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” (не поширюється на осіб, які подавали відповідну інформацію та документи до Національного банку).”;

12) у пункті 20¹⁵ слова “структурного підрозділу Національного банку, відповідального за ліцензування надавачів фінансових послуг, його заступник, керівник підрозділу в складі зазначеного структурного підрозділу Національного банку, його заступник або особи, які виконують їхні обов’язки (далі – Керівник із ліцензування), повідомляють” замінити словами “із ліцензування повідомляє”;

13) постанову після пункту 20²² доповнити двома новими пунктами 20²³, 20²⁴ такого змісту:

“20²³. Небанківська установа, яка є фінансовою установою (включаючи центрального контрагента), оператор поштового зв’язку (далі – небанківська установа), що здійснює діяльність з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі, під час дії цієї постанови мають право скористатися особливим порядком тимчасового припинення своєї діяльності та/або діяльності свого відокремленого/структурного підрозділу зі здійснення діяльності з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі, визначеним у пункті 20²³ цієї постанови, за умови, що така небанківська установа та/або її відокремлений/структурний підрозділ розташовані в населеному пункті територіальної громади, уключеному до Переліку 2, та в разі загрози життю і здоров’ю працівників і клієнтів небанківської установи.

Небанківська установа, зазначена в абзаці першому пункту 20²³ цієї постанови:

1) має право прийняти рішення про тимчасове припинення діяльності та/або діяльності свого відокремленого/структурного підрозділу зі здійснення діяльності з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі (далі – рішення про тимчасове припинення діяльності);

2) повідомляє Національний банк про тимчасове припинення діяльності небанківської установи, свого відокремленого/структурного підрозділу за формою, наведеною в додатку до Положення про Реєстр пунктів обміну іноземної валюти, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 грудня 2022 року № 254 (далі – Положення про Реєстр пунктів обміну іноземної валюти), не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття такого рішення;

3) після припинення перебування територіальної громади в Переліку 2 вживає невідкладних заходів для відновлення роботи небанківської установи, свого відокремленого/структурного підрозділу та приймає рішення щодо відновлення роботи небанківської установи, відокремленого/структурного підрозділу, та повідомляє Національний банк про відновлення роботи за формою, наведеною в додатку до Положення про Реєстр пунктів обміну іноземної валюти, не пізніше ніж за 10 робочих днів до дня відновлення роботи небанківської установи, її відокремленого/структурного підрозділу, визначеного в рішенні небанківської установи про відновлення роботи небанківської установи, її відокремленого/структурного підрозділу.

Національний банк виключає відокремлений/структурний підрозділ небанківської установи, яка здійснює діяльність з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі, з Реєстру пунктів обміну іноземної валюти, якщо така небанківська установа не відновила своєї роботи, роботи свого відокремленого/структурного підрозділу та не повідомила Національний банк про це протягом 30 календарних днів після припинення перебування територіальної громади в Переліку 2.

20²⁴. Протягом дії цієї постанови інші нормативно-правові акти Національного банку діють у частині, що не суперечить цій постанові.”;

14) у додатку до постанови:

пункт 1 після цифр “7000” доповнити словами та цифрами “(у редакції постанови Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 137)”;

пункт 5 виключити.”.

2. Національний банк України розглядає документи, подані до набрання чинності цією постановою на виконання вимог пункту 51 розділу VII Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30, з урахуванням вимог, визначених у пункті 19² постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39 “Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та

юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації” (зі змінами).

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33